

**ESPURNES
BARROQUES**

MÚSICA I
EXPERIÈNCIES
AL TERRITORI
BARROC

Madre non mi far Monaca
MÚSIQUES I AUTORES DEL BARROC

ENSEMBLE ALL' AURA

Dilluns 6 de juny del 2022, 17.30h.

Claustre del convent de Sant Agustí (escola Pia)
IGUALADA

Valora'ns!

LA TEVA OPINIÓ ENS AJUDA A MILLORAR

Escaneja aquest codi QR
i valora els concerts
d'Espurnes Barroques!

Consulta la resta de programació
d'Espurnes Barroques a:

ESPURNESBARROQUES.CAT

GIROLAMO FRESCOBALDI (1583-1643)

Arie Musicali per cantarsi

Gioite, o selve

Eri già tutta mia

Non vi partite

Dove ne vai pensiero

Se m'amate

A miei pianti

ANÒNIM (segles XVI i XVII)

Madre non mi far monaca

GIROLAMO FRESCOBALDI

Parte sopra "la Monaca", de *Toccate e Partite Libro Primo* (teclat sol)

ISABELLA LEONARDA (1620-1704)

O anima mea

CATERINA ASSANDRA (ca.1590-ca.1618)

Ecce confessor magnus

BIAGIO MARINI (1594-1663)

La Avogadrina

NICOLAS ANTOINE LEBÈGUE (1630-1702)

Une vierge pucelle (teclat sol)

ÉLISABETH JACQUET DE LA GUERRE (1666-1729)

Esther: Récitatif et air

BARBARA STROZZI (1619-1677)

Il Ritorno

NOTES AL PROGRAMA

«*Madre non mi far Monaca*» (*Mare, no em feu monja*) va ser una tonada molt coneguda a diversos llocs d'Europa al llarg del segle XVI: se'n coneixen versions en italià, alemany, francès i anglès. Tot i que en algunes el text varia, en la majoria expressa la tristor d'una noia que es veu abocada a ser allò que no vol. Segurament aquest va ser el sentiment de moltes noies de l'època que no varen poder realitzar el seus anhels.

Madre non mi far Monaca

*che non mi voglio far,
non mi tagliar la tonaca
che non la vuo' portar.
Tutt'il dì in coro
al vespr'et alla messa,
e la madr'abadessa
non fa se non gridar.
Che possela creppar.*

Che possela creppar.

Mare, no em feu monja

*que no me'n vull fer
no em talleu l'hàbit
que no el vull pas portar.
Tot el dia al cor
a les vespres i a les misses
i la Mare Abadessa
no en fa més que cridar.
Tant de bo es morís.*

Tant de bo es morís.

En aquest recorregut per la música del segle XVII i començament del XVIII, ens trobem amb un seguit de dones que, contravenint els hàbits de l'època, es varen dedicar a la música. Algunes d'elles, a Itàlia, ho van fer des de la seva posició de religioses, com Caterina Assandra i Isabella Leonarda; d'altres, excepcionals pel seu temps, van seguir camins essencialment transitats per homes i es varen desenvolupar en la societat aristocràtica i civil: en són destacats exemples Barbara Strozzi i, més tard, a tombant del segle XVIII a França, Élisabeth Jacquet de La Guerre.

Respecte les primeres, Caterina Assandra i Isabella Leonarda, probablement coneixien la cançó tan popular al seu temps *Madre non mi far Monaca*, però no sabem si va ser per voluntat pròpia que es varen fer monges; el que sí sabem és que Assandra va fer els seus vots el 1609, a l'edat aproximada de dinou anys, per entrar al monestir benedictí de Santa Àgueda de Lomello, a la regió llombarda del nord d'Itàlia, i s'hi va estar fins a la seva prematura mort, abans d'arribar a la trentena. I Leonarda va ingressar a la prestigiosa escola de Santa Úrsula de Novara el 1636, als setze anys, essent consagrada monja al mateix monestir tres anys més tard, on va residir fins a la seva mort amb vuitanta-tres anys.

Per ubicar-nos en el temps, Assandra i Leonarda van pertànyer a dues generacions consecutives dins la classe aristocràtica del nord d'Itàlia, i atesa la seva posició social, varen rebre una sòlida formació musical. El seu talent es va fer palès des de la infantesa i, vinculades des de l'adolescència a la consagració religiosa, desenvoluparen una carrera musical, interpretativa i compositiva, als seus respectius monestirs, que es va traduir en una extensa obra publicada, estesa i reconeguda en vida, sobretot en el

cas de Leonarda, gràcies a la seva longevitat. N'escoltarem dos motets en llatí, d'estil contrapuntístic, arcaïtzant i d'herència palestriniana.

Pel que fa a Barbara Strozzi, va tenir una vida ben diferent i es podria considerar una primerenca compositora *free-lance* de la història; tot i ser il·legítima, va créixer com a filla adoptiva a la seu aristocràtica del noble venecià Giulio Strozzi -i suposat pare biològic-. Destacà des de ben petita pels seus dots musicals i intel·lectuals, i es va convertir en una excel·lent intèrpret i compositora. La seva vida, com a dona 'lliure' dins la societat, fou avançada pel seu temps i força controvertida, però sobretot rica d'experiència i coneixement, de la que n'han quedat nombrosos volums de música editada, sobretot música vocal d'excelsa riquesa melòdica i harmònica, i que sovint requereix alt virtuosisme interpretatiu. L'obra escollida per a cloure el programa, «Il ritorno», és un duet per a veu femenina, veu masculina i baix continu, que consisteix en un divertit diàleg, en què tots dos personatges expressen l'amor cap a l'altre en un italià del *seicento* poètic i exquisit; primer de forma dialogada amb paraules i arguments diferents, i a la segona part, en harmonia vertical i amb els mateixos mots, però que, si s'analitza bé, curiosament cadascú li dóna als mateixos un sentit divers. Sovint els textos de les obres de Strozzi eren escrits pel pare Giulio Strozzi, també reconegut poeta del moment, i per ella mateixa.

L'obra d'aquestes autores i intèrprets extraordinàries, malgrat haver estat silenciades al llarg de la història, ens ofereix una panoràmica de la música del seu temps. Coetàniament neix a Itàlia una «nova manera d'escriure música», tal com titula Giulio Caccini el seu llibre *Nuove musiche e nuova maniera di scriverle*; una nova música de la qual la figura de Girolamo Frescobaldi en va ser cabdal: fou un dels grans mestres que varen influenciar tota la composició musical venidora. Si bé sovint se'l relaciona més amb la música instrumental, especialment per a tecla, la seva música vocal editada en dos volums sota el títol *Arie musicali per cantarsi*, és mereixedora de gaudir de pública rellevància. És per això que s'ha fet una selecció dels cinc duets específicament escrits per a veu de soprano i tenor de l'obra, a mode de recull 'integral'. La major part de les peces del llibre són àries *a solo*, a més d'alguns duets i trios amb altres combinacions de tessitures.

És justament Frescobaldi l'autor que compon una *partita* en forma de variacions sobre «*Madre non mi far Monaca*», la dolça i planyívola cançó que ens ha inspirat tant el títol del concert com el punt de partida per difondre l'obra de les grans compositores del barroc. I tot aquest repertori per a dues veus, acompanyades amb l'orgue positiu i el clavecí, ens transporta a un temps de músiques i paraules, en clau femenina, plenes de sentiment.

Olga Guerrero Miracle

Soprano i investigadora musical

FITXA ARTÍSTICA

ENSEMBLE ALL' AURA

Olga Miracle, soprano

Daniel Morales, baríton

Joan Castillo, orgue positiu i espineta

Olga Miracle, soprano

Nascuda a Sacramento (Califòrnia, Estats Units), va estudiar cant i piano als Conservatoris Superiors del Liceu, al de València i finalment al Conservatori Superior Municipal de Barcelona, on va obtenir tres titulacions de Professor Superior: de Cant; de Solfeig, Teoria de la Música i Acompanyament, i de Pedagogia Musical, amb premis i mencions honorífiques.

També té estudis universitaris de traducció, filologia i de tercer cicle de musicologia i ha exercit de professora de cant als conservatoris professionals de Música de Sabadell i d'Igualada. Actualment és docent al Conservatori del Liceu. Ha desenvolupat una intensa trajectòria com a solista d'òpera, oratori, lied i música antiga en escenaris del país com l'Auditori de Barcelona, el Teatre Nacional de Catalunya, el Palau de la Música, l'Òpera de Sabadell, el Gran Teatre del Liceu, i en festivals internacionals d'arreu d'Europa.

Interessada en la música antiga, actua assíduament amb formacions d'instruments històrics d'arreu d'Europa i és solista i fundadora dels grups Stella Splendens i Alegransa (música medieval), Massada (cançó sefardita), Arqueoescena (recreació de música grega de l'Antiguitat), Trio Sekrets (música barroca per a soprano, flauta i orgue) i La Veu de Syrix (projecte multidisciplinari basat en la música tradicional catalana i occitana).

Daniel Morales, baríton

Nascut a Barcelona, realitza els estudis musicals al Conservatori Superior Municipal de Música i els estudis de cant amb el mestre baríton Xavier Comorera. De forma paral·lela, assoleix el premi extraordinari de doctorat en Ciències Químiques. A nivell solístic aborda diferents gèneres musicals: oratori, lied, òpera, sarsuela i teatre musical que ha cantat en sales europees rellevants com la Chapelle Royale du Château de Versailles, el Cadogan Hall de Londres, la Wiener Konzerthaus, el Gran teatre del Liceu i el Palau de la Música Catalana, entre d'altres.

Compagina la seva activitat solística amb la cambrística, formant part de diverses

formacions professionals com el Cor de Cambra del Palau de la Música Catalana i els quartets CatAlinka, especialitzat en polifonia ortodoxa Russa, Metropolitan Union especialitzat en música barbershop, i el quintet Kollage especialitzat en música instruvocal.

Joan Castillo, organista / clavecinista

Nascut a Terrassa, realitza els estudis d'orgue amb Jordi Figueras i de clavecí amb Jordi Reguant al Conservatori Professional de Terrassa i amb Carole Parer al Conservatori de Perpinyà on obté el DEM de clavecí. Ha rebut, també, ensenyaments de Montserrat Torrent, Piet Kee, Jacques van Oortmerssen i Lorenzo Ghielmi, entre d'altres. Realitza estudis de fuga i composició al Conservatori de Badalona i obté el títol superior d'orgue al CSMM de Barcelona. És llicenciat en Ciències Físiques per la UAB. Actualment és professor del Conservatori de Terrassa.

Ha actuat com a solista i amb diferents grups de cambra en diversos cicles a la península i Catalunya nord. Cal destacar el seu darrer CD «Àries el barroc» amb el Trio Sekrets. Interessat en l'orgueneria, ha construït juntament amb el seu pare, Joan Castillo, un orgue d'estudi i dos orgues transportables, un dels quals, el que tocarà en el concert d'avui.

TAST

Celler Grau i Grau

<https://www.cellergraui Grau.com>

Restaurant Can Patoi

Facebook: @can.patoi

Amb el suport de:

Amb la col·laboració de:

Ajuntament de Manresa

Ajuntament de Solsona

Ajuntament de La Coma i La Pedra

Ajuntament de Pinell del Solsonès

Ajuntament de Sant Mateu de Bages

Ajuntament de Sant Martí Segúgoules

Ajuntament de Fonollosa

Ajuntament de Cardona

Ajuntament de Rier

Ajuntament de Sant Llorenç de Morunys

Ajuntament de Súria

Ajuntament de Guissonà

Ajuntament de Sant Guim de Freixenet

Ajuntament de Pujalt

Ajuntament d'Igualada

Ajuntament de Tora

Ajuntament d'Estarès

Ajuntament de Cervera

Ajuntament de Pinós

CONSELL COMARCAL DE LA SEGARRA

CONSELL COMARCAL DE L'ALT SOLSONÈS

CONSELL COMARCAL DE L'ALT SOLSONÈS

CONSELL COMARCAL DE L'ALT SOLSONÈS

grupalba

grupalba

AMPANS

AMPANS

Manresa 2022 Transforma

Fundació Turisme i Fiores de Manresa

Fundació Turisme i Fiores de Manresa

GOBIERNO DE ESPAÑA

MINISTERIO DE CULTURA Y TURISMO

inaem

BISBAT DE VIC

BISBAT DE VIC

COVA SANT IGNASI MANRESA

Jesuïtes Catalunya

IGUALADA CAPITAL DE LA CULTURA CATALANA 2022

FCACU

FCACU

ÒMNIMUM

COSTERS DEL SEGRE

Pla de RAGES

Pla de RAGES

AIE

AIE

es muc

JM Catalunya

CONSELLERIA DE FONDS EUROPEUS I UNIVERSITAT I CULTURA

institut d'estudis balearics

CALAF GRUP

PORC DE PALOU

AIRA 700tòtic

OLIVA TORRAS

URCOTEX

SERTIC SA

SERTIC SA

Vila Vila

Vila Vila

Vila Vila

Vila Vila

Vila Vila

Amb l'ajut de:

Jordi Vilar Materials Bioconstructius · Farmàcia Planas · Gestoria Mas · Alapont · ACEC · Tèxtil Oliu · Òptica Jané · Remsa, SL Vidres Solsona · La Farga del Solsonès · Cardona Motors · Tallers Ballús · Koobin · Knauf · Constructora del Cardoner Excavacions Cots Codina · Constructora de Solsona · Fruits Taribó · Mengem Bages · Dasler, S. A · Farmàcia Òptica Casas Oli Migjorn · Espar Sala · perecuadrench / arquitectura · Picó Gràfics · Tegecom · Ganivets Pallarès · La Mare Cultural El Monegal · Hotel Sant Roc · Allotjaments rurals l'Era d'en Bella · Hotel Bremon · UrbiApartments · El Miracle Apartaments La Garriga de Castelladral · Ca la Rosita · Hotel Solsona Centre · Electrodomèstics Vilaseca · Conservatori Música Manresa ACEM · Antiga Casa Magí · Associació Joan Carles i Amat · Associació d'Amics de Vergós Guerrejat Associació Riubrogent · Associació Amics de Coaner · Amics de l'Orgue de St. Llorenç de Morunys

Productors:

Forn de Cabrianes · Cerveses La Pirata · Forn de pa Camps · Ca la Roseta · Forn Jorba · Celler Roc Falcon · Masia Tonicoll Casa Cavallera, Agroturisme i Agricultura ecològica · Restaurant El Cigronet · Xocolates Oro Vivo · Fleca de la Font · Pastoret Casa Dalmases · Xocolates Aynousé · Celler Collbaix · El Molí · Porc de Palou · Joviat · Oller del Mas · Aviram Maria · Cal Rosal Restaurant Molí de Boixeda · Parc de les Olors de Claret · Restaurant Casal de Castelltallat · Cafès Gener · Biolord Formatgeria Valette · Pastisseria Fidel · Oli Migjorn · Un pam de terra · Mel de Sant Guim · Comunitat boliviana d'Igualada Gebrat - Gelats i sorbets ecològics · Celler Grau i Grau · Restaurant Can Patoí · Selecte Wine Store · Celler El Miracle Formatgeria El Miracle · Restaurant El Miracle · Mel de Su · Comalats · Formatges Veciana · L'Antic Forn

Mitjans col·laboradors:

